

Пъсенъта се преписваше и ходѣше отъ ржка на ржка между поборниците на българщината.

Единъ мой връстникъ и съученикъ отъ гръцкото училище, синъ на единъ докторъ — гръкоманинъ, сполучи да открадне собствения ми ржкописъ и да го предаде на Неофита, или по-право, на неговия младъ секретаръ Костаки, за когото тъй сжщо се нѣщо припѣваше въ пъсенъта. Ядосани и двамата, тѣ ме извикаха една вечеръ късно. Следъ остро скарване, накараха митрополитския слуга да ме запре въ една отъ долнитѣ стаи на митрополията, дето запираха кокошкитѣ.

Срещу моята тъмница, въ друга стая живѣеше клисарьтъ на черквата и слуга на митрополията, старъ единъ човѣкъ, на име дѣдо Колю. Нѣщо подиръ часъ и половина отъ запирането ми, дѣдо Колю дойде да ме попита, вечерялъ ли съмъ, и на отговора ми „не съмъ“, донесе ми малко хлѣбецъ и маслинки, защото бѣше презъ коледни пости. Той сложи хлѣба и маслинкитѣ и мълчешката излѣзе. Подиръ малко влѣзе пакъ, та ми донесе вода въ пръстенъ сждъ и една вошена угарка, която запали, залепи я на прозореца и ми каза: „Вечеряй скоро, дорде не е догорѣла свещъта.“ А азъ му отговорихъ нѣщо, ала какво му казахъ, не помня сега. Помня само, че той излѣзе изъ вратата, после се обърна, та презъ прага нѣкакъ сопнато ми каза: „Да би мирно седѣло, не би чудо видѣло“, и си отиде.

Какво си претеглихъ презъ това първо мое затваряне отъ студъ, нечистотия и кокоша гадъ, единъ Господъ знае. Цѣла нощъ не можахъ да седна, та стояхъ ту правъ на едно мѣсто, ту се разхождахъ отъ стена до стена въ тѣсната стая. Идѣше ми на полуда, но и въ това си утѣснение често пакъ се същахъ за думитѣ на дѣда Коля: „Да би мирно седѣло, не би чудо видѣло“. Тѣзи думи за пръвъ пжтъ ги чувахъ, та ми направиха дълбоко впечатление. Усѣщахъ, че тѣ бѣха едно погълчване или едно поучване. Азъ си повтаряхъ тия думи, та да ги запомня и да отблъсна нѣкакъ другитѣ безутешни мисли, които налитаха. Като излѣзохъ отъ затвора, тѣ ми станаха любими думи, и често взехъ да ги подмѣтамъ въ разговора си, дето прилѣгаха и дето не прилѣгаха.

По онова време имаше и единъ габровчанинъ, бияринъ, който идѣше всѣка седмица да продава билкитѣ